دبیرکل جمعیت رهپویان انقلاب اسلامی:

نیاز اصلی جوانان امروز الگویی جامع و کامل مانند علی‌اکبر (ع) است

سپهرغرب، گروه جوانی – شهره کرمی: دبیرکل جمعیت رهپویان انقلاب اسلامی گفت: نیاز اصلی جوانان امروز جامعه ما الگویی جامع و کامل مانند حضرت علی‌اکبر (ع) است؛ حضرت علی‌اکبر (ع) شاخه درخت نبوت و میوه شجره ولایت بود و نیاز اصلی جامعه امروز ما به‌ویژه جوانان نیز الگویی جامع و کامل است.

امروزه جوانان ما از طرفی با فقر الگو مواجه هستند و از طرفی بساط الگوهای کاذب و غیر واقعی پهن بوده؛ در این میان حضرت علی‌اکبر (ع) به‌عنوان انسان غیر معصوم متأثر از معصوم، الگویی بی‌نظیر است.

حضرت علی‌اکبر (ع) فرزند امام حسین (ع) و لیلی‌بنت‌ابی‌مره است که تاریخ تولدش در مقتل مقرم یازدهم شعبان سال ۳۳ هجری ذکر شده؛ او به‌عنوان بهترین و کامل‌ترین الگو برای جامعه و به‌خصوص جوانان است که دارای ویژگی‌های بسیاری چون شجاعت و ادب بوده، به‌طوری که در همه حال از پدر کسب اجازه می‌کرد و در فروتنی و سایر فضائل اخلاقی به‌عنوان یک جوان سرآمد است.

با توجه به فرا رسیدن یازدهم شعبان سالروز ولادت با سعادت حضرت علی‌اکبر (ع)، به‌عنوان جوان کربلا و بهترین الگو برای جوانان، درخصوص ویژگی‌ها و سیره آن حضرت با یکی از افرادی که الگویی علی‌اکبری برای زندگی خود انتخاب کرده و با توجه به این انتخاب در سال‌های جنگ تحمیلی در جبهه‌های جنگ علیه باطل حضور داشته است، گفت‌وگویی را ترتیب دادیم که در ادامه متن سخنان حجت‌الاسلام بهزاد زارع، دبیرکل جمعیت رهپویان انقلاب اسلامی را می‌خوانید:

حضرت علی‌اکبر (ع) شبیه‌ترین فرد خُلقاً و خلقاً به پیامبر (ص) بوده و چقدر به‌جا و با مسما است نام‌گذاری روز ولادت حضرت علی‌اکبر (ع) به‌عنوان روز «جوان». چراکه آن حضرت جوانی بود آراسته به فضایل ولایت، همچنین آثار و انوار کمال، بلاغت و مکارم اخلاقی در سیمای نورانی او هویدا بود.

حضرت علی‌اکبر (ع) جوانی بود در اوج سعادت و فضیلت با ویژگی‌های نیکو و چهره‌ای عالی، مانند ستاره درخشانی که در آسمان دانش پرتو می‌افکند.

حضرت علی‌اکبر (ع) شاخه درخت نبوت و میوه شجره ولایت بود و نیاز اصلی جامعه امروز ما به‌ویژه جوانان نیز الگویی جامع و کامل است؛ امروزه جوانان ما از طرفی با فقر الگو مواجه هستند و از طرفی بساط الگوهای کاذب و غیر واقعی پهن است. در این میان حضرت علی‌اکبر (ع) به‌عنوان انسان غیر معصوم متأثر از معصوم، الگویی بی‌نظیر است.

نخستین ویژگی آن حضرت شجاعت است؛ حضرت علی‌اکبر (ع) جوان شجاعی بود که هم شجاعت علی علیه‌السلام را به ارث برده بود و هم شجاعت و شهامت حسین علیه‌السلام را؛ همچنین او نماینده غیرت، شجاعت و شهامت پیامبر(ص) نیز بود.

دومین ویژگی بارز آن حضرت، ادب بود که به زینت اخلاق و ادب آراسته بود و آن را از اجداد پاک و مطهرش به ارث برده بود. او در مقابل پدر با احترام می‌نشست و بدون اجازه پدر صحبت نمی‌کرد؛ اوحتی هنگامی که قصد رفتن به میدان جنگ را داشت، از محضر پدر اجازه پیکار خواست. در نهایت ادب، مصداق انسان کامل بود، هرگز سخن از سر هوا نمی‌گفت و با آنکه در سنین جوانی بود، هرگز سخنی که برخلاف ادب باشد، بر زبان جاری نکرد.

سومین ویژگی آن حضرت فروتنی است؛ با اینکه مولود نبوت و ولایت بود، در فروتنی نظیر نداشت و مانند عبدی در مقابل پدر حاضر می‌شد و براساس دستور قرآن کریم، آرام، متواضع، مؤدب و متفکر بود و پیوسته خود را به حسب و نسب عالی قریش و خاندان نبوت و ولایت منسوب می‌کرد، بدون آنکه تکبری در میان باشد. نه‌تنها نسبت به بزرگ‌ترها باادب و فروتن بود، نسبت به کوچک‌ترها هم با احترام رفتار می‌کرد و در عالی‌ترین مدارج نزاکت، ادب و فروتنی بود.

چهارمین ویژگی حضرت بخشندگی است؛ پیامبر اکرم (ص) بخشنده‌ترین خلق خدا بود و علی‌اکبر علیه‌السلام پس از جدش علی علیه‌السلام و پدرش حسین علیه‌السلام وارث سخاوت نبوی به‌شمار می‌رفت. او در سخاوت و کرم، آینه تمام‌نمای «انک لعلی خُلُقٍ عظیم بود.»

او در مدینه سرایی برای پذیرایی از فقیران و نیازمندان بنا کرده بود و همه از خوان کرمش بهره می‌بردند. پدر و اجداد او همه سخاوتمند بودند؛ جد بزرگش هاشم در دو سفر تمامی حجاج را میهمان کرد و خوراک و مرکب آنان را داد. ابوطالب آن‌قدر از اعراب و حجاج پذیرایی کرد که قلم از وصف آن ناتوان است؛ علی علیه‌السلام از نیروی بازوی خود نخلستان‌ها را آباد می‌کرد و می‌بخشید. حسین علیه‌السلام چهار هزار درهم به گدایی بخشید و از او عذرخواهی کرد که بیش از این نمی‌تواند به او ببخشد. علی‌اکبر علیه‌السلام تربیت‌شده این الگوهای بی‌نظیر و وارث این سخاوتمندان بی‌مانند است.

پنجمین ویژگی حضرت ولایت‌پذیری و حق‌طلبی بود که علی‌اکبر علیه‌السلام همواره حافظ، نگهبان، معاون و مراقب و همراه پدر بود. او از پاسداران جان‌برکف حسین‌بن‌علی علیه‌السلام بود که ذره‌ای در خدمت‌گزاری و جانبازی در راه پدر کوتاهی نکرد. او در مسیر کربلا از پدر شنید که می‌فرمایند: «اناللّه و انا الیه راجعون و الحمدللّه رب العالمین» و این جمله را سه بار تکرار کرد؛ نزدیک پدر رفت تا دلیل گفتن این جمله‌ها را بداند. امام حسین علیه‌السلام فرمود: «لحظه‌ای خواب مرا فرا گرفت، سواری را دیدم که می‌گفت این قافله می‌رود و مرگ آن‌ها را تعقیب می‌کند، دانستم که در این راه شهید خواهیم شد.» علی‌اکبر علیه‌السلام پرسید «مگر ما به‌حق نیستیم؟» حضرت پاسخ داد: «به حق کسی که بازگشت همه به سوی اوست، ما به‌حق هستیم و برای حق حرکت می‌کنیم». آن‌گاه علی‌اکبر علیه‌السلام پاسخ داد: «در این صورت باکی نیست که به‌حق کشته شویم.»

این کلام علی‌اکبر علیه‌السلام نشان‌دهنده روح حق‌طلب و مطمئن او بود که هیچ‌گونه تزلزلی از مرگ و کشته شدن به خود راه نمی‌داد.

و اما امروز بشریت به‌ویژه جوانان عزیز به‌شدت با بحران هویت روبه‌رو هستند و در این میان از سویی با فقر الگوی صحیح و از سویی با جولان الگوهای شیطانی فراوان مواجه هستیم، این است که جوانی غیر معصوم با تأسی صحیح از معصوم علیهم‌السلام آینه تمام‌نمای انسان کامل و الگویی بی‌نظیری می‌شود.

ممکن است مکاتب غربی با داستان‌سرایی و برجسته کردن افسانه‌های تخیلی درصدد ارائه الگو باشند و هستند، اما جوان عزیز ما باید بداند که ما مفتخریم به الگویی جامع و کامل همچون حضرت علی‌اکبر علیه‌السلام که نه‌تنها مستندات تاریخی متقن در معرفی او داریم، بلکه حتی معاویه ملعون هم به عظمت ویژگی‌های او اعتراف دارد.

این الگو و هویت افتخارآمیز با مجاهدت هوشمندانه امام (ره) پس از ۱۴۰۰ سال به‌درستی توسط شاگردانش همچون مطهری، بهشتی، خامنه‌ای و غیره تبیین شد و به دنبال آن «جهاد تبیین» جوانانی همچون باکری، همت، خرازی، علی چیت‌سازیان، صیادشیرازی، حمید هاشمی و غیره با فهم سیره حضرت علی‌اکبر علیه‌السلام و عمل به اندازه و به‌موقع به این سیره فاخر با یاری امامشان تاریخ‌ساز شدند و به قله‌های ماندگار و الگوهای بزرگی مبدل شدند.

و در تداوم این خط با هدایت حکیمانه رهبر معظم انقلاب که فرمودند «شهدا ستارگانی هستند که می‌شود راه را با آنان پیدا کرد»؛ همچنان جوانانی نسل به نسل با تأسی از این الگوی بی‌نظیر تاریخ‌ساز شده و می‌شوند.

چنانچه پس از دفاع مقدس عده‌ای درتلاش بودند عظمت آن جوانان را انکار کنند، اما از آنجا که موفق نشدند، گفتند این‌ها نسل پرورش‌یافته دوران شاه هستند (گویا هویدا آن‌ها را تربیت کرده بود)؛ اما حقیقت آن است که شخصیت هرکدام از علی‌اکبرهای خمینی را بکاویم، به یکی از شاگردان امام می‌رسیم.

محمود کاوه که در کردستان جنگ‌جویی بی‌نظیر بود و درعین‌حال از مردم مظلوم کرستان دلبری کرد، شاگرد مقام معظم رهبری است. همت، خرازی و احمد کاظمی که حتی مورد غبطه حاج‌قاسم هستند، شاگردان شهیدبهشتی بودند. حسین همدانی که جوانانی همچون علی چیت‌سازیان را پرورش داد، شاگرد شهیدمدنی بود و صیادشیرازی که الگوی افسران جوان ارتش شد، متأثر از عارف زمان بهاءالدینی بود.

در ادامه شبهه‌افکنی‌ها گفتند جوانان دفاع مقدس نسل غیر قابل تکرار هستند، اما در همین ماجرای داعش و دفاع از حرم دیدیم که حججی‌ها و صدرزاده‌ها تبدیل شدند به نماد باور تکرار حسن باقری‌ها و حسن ترک‌ها و غیره.

امروز رهبری می‌فرمایند «قاسم سلیمانی سرآمد مکتب امام است»؛ یعنی هنر امام این بود الگوی حضرت علی‌اکبر را احیا کند و شاگردان او همچون مطهری، بهشتی، خامنه‌ای، هاشمی‌نژاد و غیره حقیقت این الگو را تبیین کردند و قاسم سلیمانی با عمل به «کونو دعاةالناس به غیرالسنتکم» به سرآمد نمادهای علی‌اکبرهای خمینی مبدل شد و این الگو را برای همه سنین ونسل‌ها امتداد بخشید.

انتخاب دوست در نوجوانی؛

چگونه در انتخاب دوست به نوجوان خود کمک کنیم؟

سپهرغرب، گروه جوانی: انتخاب دوست در دوران نوجوانی نسبت به سایر سنین از اهمیت بیشتری برخوردار است؛ چراکه در این دوران افراد بیش از هر زمان دیگری تحت تأثیر دوستان خود قرار می‌گیرند و هویت خود را حول محور ویژگی‌های آن‌ها شکل می‌دهند. به همین خاطر گروه دوستان در دوره نوجوانی می‌توانند روی شکل‌گیری شخصیت آینده افراد نیز نقش داشته باشند و تأثیرات درازمدتی را در زندگی آن‌ها ایجاد کنند.

اما عامل مهم در انتخاب صحیح دوست شناخت کافی از خود و توانایی تشخیص شخصیت دوستان است. اساساً برای رسیدن به این آگاهی باید کمی از دانش علم روان‌شناسی کمک گرفت؛ به همین دلیل مشاوره روان‌شناسی در مسیر خودشناسی می‌تواند بسیار کمک‌کننده باشد.

دوستان در دوره نوجوانی حامیان بسیار مهمی برای افراد محسوب می‌شوند و می‌توانند به امنیت اجتماعی و روانی افراد کمک کنند. ازجمله دلایلی که باعث می‌شود انتخاب دوست در دوران نوجوانی از اهمیت بسزایی برخوردار باشد، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد.

– حضور در بین جمع دوستان احساس نیاز به تعلق را در نوجوان ارضا می‌کند و می‌تواند منجر به افزایش احساس اعتماد به نفس نیز شود.

– اگر نوجوانان افراد سالمی را برای دوستی انتخاب کنند، می‌توانند تجربیات مثبتی را در زمینه روابط اجتماعی شکل دهند و به کمک همین روابط در کنار بلوغ جسمانی بلوغ عاطفی، روانی و اجتماعی را نیز تجربه خواهند کرد.

– نوجوانان در فرآیند انتخاب دوست با عقاید، ارزش‌ها، افکار و نقش‌های مختلفی آشنا می‌شوند که در فرآیند هویت‌یابی آن‌ها را هدایت می‌کند و درنتیجه در شکل‌گیری شخصیت آینده آن‌ها نیز تأثیر می‌گذارد.

درست است که در این سنین نوجوانان به دنبال استقلال‌طلبی بیشتری هستند و می‌خواهند خودشان در مورد روابط دوستی خود تصمیم بگیرند، اما بااین‌حال آن‌ها در این دوره همچنان به نظارت و حمایت‌های شما احتیاج دارند. در این شرایط این سؤال برای والدین پیش می‌آید که با این اوصاف چگونه می‌توانیم به فرزندمان در انتخاب دوست کمک کنیم؟ ما در ادامه به چند راهکار مؤثر در این زمینه اشاره کرده‌ایم:

■ تلاش برای داشتن روابط صمیمانه و نزدیک با نوجوان

همین که شما به‌عنوان والدین بتوانید ارتباطات مثبتی با فرزند خود داشته باشید، به خودی خود در روابط دوستانه فرزندتان تأثیر می‌گذارید. چراکه مطالعات نشان می‌دهند نوجوانانی که ارتباط مؤثر و موفق با والدین خود دارند، اغلب پذیرش بیشتری نسبت به توصیه‌های پدر و مادر خود در زمینه دوست‌یابی دارند و همچنین قادر هستند تا روابط سازنده‌تر و مناسب‌تری را با دوستان خود برقرار کنند.

به همین خاطر لازم است در سنین نوجوانی فرزندتان انعطاف‌پذیری بیشتری از خود نشان دهید و تلاش کنید تا روابط نزدیک‌تری با نوجوان خود داشته باشید. اگر احساس می‌کنید که تعارض‌ها و اختلافات زیادی بین شما وجود دارد که به ارتباطتان آسیب می‌زند، مراجعه به یک روان‌شناس متخصص در حیطه خانواده می‌تواند به شما در جهت بهبود این اوضاع کمک کند.

■ ایفای نقش به‌عنوان الگویی سالم

شما به‌عنوان والدین بیش از هر چیزی از طریق رفتارتان بر نوجوانان تأثیر می‌گذارید. درنتیجه به‌جای اینکه دائماً تلاش کنید تا فرزند خود را نصیحت کنید، به دنبال این باشید که همانند یک الگوی مناسب در برابر او عمل کنید. برای مثال نتایج مطالعات روان‌شناسی نشان می‌دهند فرزندان والدینی که روابط دوستانه سالم‌تری دارند، اغلب در فرآیند دوست‌یابی و مهارت‌های ارتباطی موفق‌تر هستند و می‌توانند ارتباطات اجتماعی مثبت‌تری را برقرار کنند. درنتیجه اگر شما دائماً در روابط دوستی خود شکست بخورید یا خواهان گوشه‌گیری و انزواطلبی باشید، نمی‌توانید آن‌گونه که باید روی فرزند خود تأثیر بگذارید.

■ تشویق نوجوان به ادامه دادن روابط سالم

به‌جای اینکه تمرکزتان را روی موارد منفی بگذارید و دائماً بخواهید در مورد نبایدهای روابط دوستی به نوجوانتان هشدار دهید، تلاش کنید تا در مسیر مقابل این گام بردارید. درواقع برای اینکه بتوانید رفتارهای اجتماعی مناسبی را در فرزند خود شکل دهید، لازم است در مورد تربیت نوجوان روی رفتارهای مثبت او متمرکز شده و آن‌ها را تشویق کنید و در انتخاب درست دوست در دوران نوجوانی حامی او باشید.

به این ترتیب هر زمان که می‌بینید فرزندتان روابط امنی را انتخاب می‌کند و رفتارهای مناسبی را از خود نشان می‌دهد، دراین‌باره به او بازخورد دهید و با حمایت خود این رفتارها را تقویت کنید. این سبک رفتاری به خودی خود احتمال انتخاب‌های نادرست را کاهش می‌دهد و نوجوان را در مسیر درست هدایت می‌کند.

■ سخن پایانی

دوران نوجوانی با چالش‌ها و تغییرات جسمی و روانی بسیاری همراه است. به همین دلیل بحران نوجوانی مقوله پیچیده‌ای بوده که ممکن است مخاطراتی برای خانواده ایجاد کند. بنابراین لازم است برای مدیریت این بحران از متخصص و مشاور یاری خواست.

■ سؤالات متداول درباره انتخاب دوست در نوجوانی

– چرا نوجوانان دوست دارند بیشتر وقت خود را با دوستان بگذرانند و کمتر برای بودن با خانواده ارزش قائل می‌شوند؟

این مسئله امری طبیعی در این دوران محسوب می‌شود؛ چراکه نوجوانان در گذار از کودکی به بزرگ‌سالی نیاز به استقلال بیشتری را در خود حس می‌کنند و به دنبال یافتن هویتی جدا و مستقل از والدین خود هستند. به همین خاطر تلاش می‌کنند تا از طریق گروه دوستان به تعریف جدیدی از خود برسند و شخصیت دلخواه خود را شکل دهند. به همین خاطر تمایل بیشتری به گذراندن اوقات در کنار هم‌سن‌وسالانشان دارند و کمتر به جمع‌های خانوادگی علاقه نشان می‌دهند.

اگر بتوانید در این زمان انعطاف بیشتری از خود نشان دهید و ارتباط صمیمانه خود را با فرزندتان حفظ کنید، به‌مرور تعادل به زندگی شما بازخواهد گشت و فرزندتان با گذر زمان و دست‌یابی به هویت دلخواه، گرایش بیشتری به بودن در کنار شما خواهد داشت.

– چگونه می‌توانم فرزندم را از دوستان ناباب دور نگه دارم؟

در این سنین برای آنکه بیشترین تأثیرگذاری را داشته باشید، لازم است که نوع نظارت خود را بر فرزندتان تغییر دهید و همانند یک کودک با او برخورد نکنید. امر و نهی‌های مستقیم و افراطی باعث می‌شود که نوعی مقاومت در فرزندتان ایجاد شده و او هیچ‌گونه پذیرشی نسبت به حرف‌های شما نداشته باشد.

در این وضعیت بیش از هر زمان دیگری احتمال دارد که به سمت دوستان ناباب گرایش پیدا کنند، درنتیجه تلاش کنید تا نظارت غیر مستقیم را درپیش بگیرید. برای مثال ارتباط خود را با دوستان فرزندتان تقویت کنید و یا با خانواده‌های دوستان فرزند خود ارتباط برقرار کنید. این کار باعث می‌شود که بتوانید کنترل بیشتری بر این روابط داشته باشید.